

dies et luna concurrerent: Neque enim hoc sine A Scripturæ auctoritate. Ait enim Moyses: *Mensis hic vobis initium mensium est: primus erit in mensibus anni* (Exod. xii, 2): Quo verbo totum mensem ad natalis mundi diem consecravit. Ita majores nostri qui xi Kal. Apr. die natalem mundi invenerunt, mensem primum constituentes in xi Kal. Maias designerunt. Sic Pascha nec ante xi Kal. Apr. nec post xi Kal. Maias celebrare licebit. Sed cum in hoc mense et luna et dies convenissent, luna scilicet decima quarta et dies Dominica, tunc Pascha celebraretur. Sane quia rursus frequenter luna decima quarta cum Dominica die concurreret, extendi lunam septem dies maluerunt, dummodo diem Dominicam in resurrectionis lætitiâ retinerent. Ita quando sic dies venerit usque ad vicesimam primam lunam, propter Dominicam diem Pascha differimus semper, ut nec ante xi Kal. Apr. nec post xi Kal. Maias celebretur: sic inventum est, ut mensis et dies et luna in celebratione Paschæ retineretur.

VII. Prudenter igitur, magis ad lunam et diem, quam ad xi Kal. Apr. ad natalem mundi redigemur. Luna enim prima totas noctis illuminat tenebras, et Dominica dies resurrectio est dierum: ad initium

^a Ex antea dictis rescribendum videtur, ad vicesimam primam.

enim rediit [*Forse, redit*], et finem dierum renovat. Hæc magis erunt in natalis lætitiâ, et in creature liberatione servanda; maxime cum intra primi mensis terminos retinentur. Rursus majorei diei religionem; quam lunæ dicarunt: Decimam quartam enim lunam egredimur; diem autem nunquam egredimur, quâ tota salus est in resurrectione diei. Dies autem Dominica et initium dierum habet et resurrectionem; propter quod in ipsa Dominus surrexit; luna vero, licet usque ad vicesimam primam partem extensam [*An extensa?*], non totam compleat noctem: plurimum tamen noctis illuminat, et post se quidem relinquit tenebras, sed eas quæ in ante sunt superat: In quo majores nostri maluerunt usque ad vicesimam ^a quam ante decimam quartam B Pascha celebrari. Quia relinquere tenebras post tergum melius est, quam antecedentes non posse superare. Itaque hæc summa et hæc conclusio, quæ a majoribus constitutum est ^b, Pascha neque ante xi Kal. Apr. nec post xi Kal. Maias posse celebrari. Cujus pinacis constituendi quæ fuerit ratio, in quo mediocritas potuit, edificimus: per gratiam Salvatoris nostri Jesu Christi, cui est honor et gloria in sæculis, et in sæcula sæculorum. Amen.

^b Aut delendum relativum quæ, aut rescribendum constituta est. Quod tamen posterius minus placet.

B. MARTINI DUMIENSIS EPISCOPI VARI VERSUS.

IN BASILICA.

Post evangelicum bissemi dogma senatus,
Quod regnum Christi toto jam personat orbe,
Postque sacrum Pauli stylum, quo curia mundi
Victa suos tandem stupuit siluisse sophistas,
Arctous, Martine, tibi in extrema recessus
Panditur, inque via fidei patet invia tellus.
Virtutum signis, meritorum et laude tuorum,
Excitat affectum Christi Germania frigans,
Flagrat et accenso divini Spiritus igne,
Solvit ab infenso strictas Aquilone pruinas.
Immanes, variasque pio sub fœdere Christi
Asciscis gentes. Alamannus, Saxo, Toringus,
Pannonius, Rugus, Sclavus, Nara, Sarmata, Datus,
Ostrogothus, Francus, Burgundio, Dacus, Alanus,
Te duce nosse Deum gaudent. Tui signa Suevis
Admirans didicit fidei quo tramite pergat,
Devotusque tuis meritis hæc atria claro
Culmine sustollens, Christi venerabile templum
Constituit, quo clara vigens, Martine, tubrum
Gratia signorum votis te adesse præcatur.

^a Sic Bollandiani Act. sanct. Martini tom. III, pag. 89, num. 13. Al., dicatur.

C Electum, propriumque tenet te Gallia gaudens
Pastorem, teneat Gallæcia tota patronum.

EJUSDEM IN REFECTORIO.

Non hic auratis ornantur prandia fuleris:
Assyrius murex nec tibi sigma dedit.
Nec per multiplices abaco splendente cavernas,
Ponentur nitidæ codicis arte dapes.
Nec scyphus hic dabitur, rufilo cui forte metallo
Crustatum stringat tortilis ansa latus.
Vina mihi non sunt Gazetica, Chæta, Falerna,
Quæque Sarapteno palmite missa bibas.
Sed quidquid tenuis non complet copia mensæ;
Suppleat hoc petimus gratia plena tibi.

EPITAPHIUM EJUSDEM.

Pannoniis gentibus, transcendens æquora vasta,
Gallicie in gremium divinis nutibus actus,
Confessor, Martine, tua hac dicatus ^a in aula
Antistes, cultum instituit ritumque sacrorum;
Teque, patrone, sequens stimulis Martiris eodem
Nomine, non ineritis, hic in Christi pace quiesco.